

Siniparta valkoisessa laivassa

Vanhemmat starat muistanevat rajun ranskalaisen sadun ritari Siniparrasta. Historiasta löytyy jotain tukeakin tälle herralle. Ritarin sanotaan taistelleen jopa Orleansin neitsyeen, Jeanne d'Arc:n rinnalla. Oikeasti Ritari Siniparta oli raaka murhamies ja koki itsekin ikävänlaisen lopun.

Satu Siniparrasta poistui 50-luvulla vähitellen satukirjoista. Vaikka siihen kätkeytyykin opetus naisen uteliaisuuden ja tottelemattomuuden riskeistä, satu on aika raaka pienille pallinaamoille. Päitä katkotaan, ja veri lentää.

Edellä kerrotulla johdattelen teitä oslolaisten olohuoneeseen, upeaan satamaan rakennettuun oopperataloon. Norja on öljystä ökyrikas maa. Se näkyy tässäkin projektissa. Kun jotain tehdään, tehdään kunnolla. Akkurat!

Kaukaa katselen talo tuo mieleen valtavan valkoisen laivan kaltevine pintoineen. Ulospäin näkyvä on valkoista italialaista marmoria ja jonkin verran lasia. Vaikka talo seisoo maalla, se näyttää tosiaan kohoavan vedestä. Aivan talon pohjoispuolta viistää vilkas ja meluisa moottoritie.

Suunnittelun ja rakentamisen aikana käytiin tietysti kovaa polemiikkaa. Voiko kansakunnan rahoja pistää sadoin miljoonin tällaiseen. Ja kun Holmenkollenkin pitäisi rakentaa uudelleen vastaamaan ajan tasoa. No, norjalaiset ratkaisivat ongelman joustavasti. Tehdään molemmat!

Heti valmistumisen jälkeen muukin kuin oopperaväki löysi uuden talon ja sen tienoon. Koska pintoja pitkin pystyy kävelemään aina rakennuksen katolle asti, kansalaiset ottivat nysyikkänsä ja alkoivat viettää piknikkejä talon tasanteilla. Kansaa on ollut jopa niin paljon, että on täytynyt lisätä siivouspartioita.

Myös sisältä pytinki on aivan mahtava. Merelle päin aukeaa suuri lasinen seinä. Sisäpinnat ovat ovelaa valaistua ornamenttia. Yksi kummallisuus löytyy. Narikat ovat vapaat. Jokainen voi kätevästi ripustaa palttoonsa ja kenkäkassinsa koukkuihin. Tarkemmille löytyy kyllä pieniä lukittavia lokeroita.

Suuri sali on tumma, jopa synkkä, mikä saattaa liittyä vaikka akustisiin ratkaisuihin. Ennen esityksen alkua yleisön hiljennettyä yritän kuulostella moottoritien huminaa. Täytyyhän sellainen vähän kuulua. Mutta ei mitään!

Lavalle on koottu iso Oslon Filharmonia. Johtajan karsinaan talsii tuttu, yllättävästi harmaantunut hoikka heppu, Jukka-Pekka Saraste. Hän toimii nyt orkesterin taiteellisena johtajana kolmatta vuotta.

Konsertin ensimmäinen, onneksi lyhyt osa on rajua Schönbergiä, josta ei pääse jyvälle, ei alkuunkaan. Kunnan taiteellisen johtajan täytyy varmaan tällaistakin vetää.

Toinen on jo sitten toista maata. Bela Bartok on rakentanut ainoaan oopperaansa, Herttua Siniparran linna, aikamoiset rymistyksset. Siniparran nuorikko, tuleva neljäs vaimo Judith kokee kovia ja joutuu lopulta kolmen aikaisemman vaimon joukkoon.

Bartokin oopperassa, jonka juoni poikkeaa aika paljon tutusta sadusta, on vain kaksi lauluroolia, Siniparta ja Judith. Heitä esittivät amerikkalainen sopraano Jeanne-Michele Charbonnet ja unkarilainen basso Peter Fried, joka on vierailut Suomessakin samassa osassa. Kovia kasvoja kumpainenkin!

pajen